

ANVISNINGAR FÖR FÖRTROENDEMANNNAVAL

Vid förtroendemannaaval tillämpas förutom de anvisningar om förtroendemannaaval som styrelsen för Bil- och Transportbranschens Arbetarförbund AKT utfärdat även förtroendemannaavtalet mellan centralorganisationerna samt bestämmelserna i kollektivavtalet och dess tillämpningsanvisningar om val av förtroendeman och om dennes uppgifter och rättigheter.

1. Allmänt

Med förtroendeman avses dels en huvudförtroendeman och dennes ersättare som har valts av en fackklubb, arbetstagarna på arbetsplatsen eller fackavdelningen och som har godkänts av fackavdelningen, dels också arbetsavdelningarnas och verksamhetsställets förtroendemän. Till ett företag väljs endast en huvudförtroendeman. De valda förtroendemännens mandatperiod börjar den 1 januari (1.1) och varar två (2) år i taget. Nästa mandatperiod inleds 1.1.2025.

Huvudförtroendemännens verksamhetsområde omfattar hela företaget. Verksamhetsområdet för en förtroendeman för en arbetsavdelning eller ett verksamhetsställe omfattar respektive avdelning eller verksamhetsställe.

Förtroendemannen ska vara finsk medborgare eller en i Finland bosatt medborgare i ett annat EU- eller EES-land, medlem i en fackavdelning i Bil- och Transportbranschens Arbetarförbund, anställd på arbetsplatsen eller verksamhetsstället i fråga och insatt i förhållandena på arbetsplatsen. En medlem som är i chefsställning eller som organiserar arbetet kan inte vara förtroendeman.

2. Fackavdelning och förtroendeman

Fackavdelningen godkänner och fackklubben eller arbetsplatsen väljer huvudförtroendeman, dennes ersättare och arbetsavdelningens eller verksamhetsställets förtroendemän på det sätt som beskrivs i dessa anvisningar.

3. Nominering av kandidater

Kandidaterna för posterna som huvudförtroendeman och vice huvudförtroendemän för arbetsplatsen och kandidaterna för posterna som förtroendemän och vice förtroendemän för en arbetsavdelning eller ett verksamhetsställe nomineras vid ett för ändamålet sammankallat möte som hålls i oktober-december. Information om mötet ska ges på arbetsplatsens anslagstavla minst en vecka före mötet. Om en redan nominerad kandidat på grund av ett giltigt hinder såsom sjukdom, byte av arbetsplats e.d. är förhindrad att ställa upp som kandidat kan fackavdelningens eller fackklubbens styrelse sammankalla ett möte för att nominera en ny kandidat. Kandidaterna ska lämna ett skriftligt samtycke till nomineringen personligen före nomineringsmötet eller på nomineringsmötet.

Om det bara finns två kandidater till förtroendemannaposten och inga kandidater till posten som ersättare, kan man komma överens om att den med flest röster fungerar som huvudförtroendeman och den andra som vice huvudförtroendeman.

Fackavdelningens eller fackklubbens styrelse beslutar om tidpunkten och platsen för mötet. Mötena ska i första hand hållas på arbetsplatsen. Alla medlemmar i Bil- och transportbranschens arbetarförbund som är anställda på arbetsplatsen ska ges tillfälle att delta i kandidatnomineringen.

Om de nominerade kandidaterna som gett sitt samtycke är lika många som de förtroendemän som ska väljas behöver val inte förrättas.

4. Val av valkommitté

Om det vid nomineringsmötet nomineras flera förtroendemannakandidater ska val förrättas.

Vid nomineringsmötet väljs en valkommitté med minst tre medlemmar.

Om ingen valkommitté väljs på nomineringsmötet väljer fackavdelningen eller fackklubben valkommittén.

De olika åsiktsriktningar som råder i medlemskåren ska absolut beaktas i sammansättningen av valkommittén.

5. Valkommitténs uppgifter

Valkommittén sköter utlottningen av kandidatnummer och tilldelar kandidaterna det nummer de fått med början från nummer 2. Valkommittén svarar dessutom för att valhemligheten är tryggad och för att en kandidatförteckning i nummerordning som visar alla nominerade förtroendemanna- och vice förtroendemannakandidaterna med nummer finns för påseende i vallokalen. Någon annan reklam får inte finnas i vallokalen eller dess närhet.

Valkommittén meddelar tidpunkten och platsen för valet samt ansvarar för och sköter informationen samt de praktiska åtgärderna i anslutning till valet.

6. Tidpunkt för val och valinformation

Valet av huvudförtroendeman och övriga förtroendemän ska förrättas under oktober- december. Valkommittén ska avtala med den lokala arbetsgivaren om tidpunkterna och platserna för val som förrättas på en arbetsplats minst 14 dagar före valet.

Information om valet ska ges senast en vecka innan valet börjar i meddelanden som sätts upp på arbetsplatsens anslagstavla. Av meddelandet ska tydligt framgå när och var valet förrättas samt namnen på kandidaterna och deras nummer.

7. Röstningsanvisningar och förfaringssätt

Röstningstillfällena ordnas på arbetsplatsen eller i dess omedelbara närhet som sluten omröstning, poströstning eller elektroniskt så att samtliga röstberättigade har obehindrad möjlighet att delta i röstningen. Röstningstiden bör ordnas vid två olika tidpunkter.

A. Valet förrättas med slutna sedlar

Röstningen sker så att valkommittén kontrollerar medlemmens rösträtt. Listorna över redovisade medlemsavgifter kan användas som vallängd; rösträtten kan även påvisas så att den röstande visar upp ett giltigt medlemskort för valkommittén. Valkommittén är skyldig att föra en förteckning över dem som röstat. Efter att rösträtten har konstaterats ges den röstberättigade en röstsedel. Själva röstningen sker så att den röstande på röstsedeln antecknar numret på den kandidat han eller hon röstar på. Efter att ha fyllt i röstsedeln tar den röstande med sig sedeln till valkommittén och lägger den därefter personligen i valurnan.

Valkommittén ansvarar för att röstningen genomförs i enlighet med dessa anvisningar och att valhandlingarna och valurnan under röstningen är placerade på ett gemensamt överenskommet ställe så att inga oegentligheter kan inträffa.

Efter röstningen ska valkommittén förvara alla valhandlingar fram till fackavdelningens årsmöte så att de kan granskas av styrelsen eller av styrelsen utsedda företrädare i fall av eventuella besvär eller oklarheter.

Vid lika röstetal avgör lotten.

B. Valet förrättas som poströstning

Valnämnden postar röstänvisningar till alla röstberättigade med hjälp av aktuell medlemsinformation, information om kandidater, valsedel och returkuvertet. Röstningstid, tidsfrist för återlämning bör noteras i anvisningarna.

Valkommittén sammanträder för att räkna de avgivna rösterna när tillräckligt med tid gått sedan sista returdagen.

Valkommittén ansvarar för att omröstningen sker enligt dessa anvisningar och att de handlingar som rör valet under omröstningen förvaras på en gemensamt överenskommen plats så att inga oegentligheter kan inträffa.

Efter omröstningen ska valkommittén spara alla handlingar som rör valet fram till fackavdelningens årsmöte så att de vid eventuella klagomål eller oklarheter kan tas fram och granskas av styrelsen eller dess utsedda företrädare.

Vid lika röstetal avgör lotten.

C. Valet förrättas elektroniskt

Valkommittén kommer att sända en elektronisk röstningslänk till de röstberättigade. En tid är satt för valet.

Efter tiden för omröstningen har utgått fastställer valkommittén resultatet av valet, upprättar protokoll och sparar den elektroniska informationen om valet.

Vid lika röstetal avgör lotten.

Valkommittén ansvarar för att omröstningen sker enligt dessa anvisningar och att de handlingar som rör valet under omröstningen förvaras på en gemensamt överenskommen plats så att inga oegentligheter kan inträffa.

Efter omröstningen ska valkommittén spara alla handlingar som rör valet fram till fackavdelningens årsmöte så att de vid eventuella klagomål eller oklarheter kan tas fram och granskas av styrelsen eller dess utsedda företrädare.

8. Riksomfattande huvudförtroendemän

I valet av huvudförtroendeman i företag som verkar på flera orter och där de anställda hör till olika fackavdelningar har alla företagets anställda som hör till förbundet rätt att delta.

Om förtroendemännen på de olika arbetsställena dock enhetligt beslutar att de förrättar valet inom sig förrättas inget annat val. I övrigt gäller dessa anvisningar i tillämpliga delar för en sådan huvudförtroendeman och valet av honom eller henne. Huvudförtroendemannen i fråga ska väljas bland de redan valda förtroendemännen.

9. Val av förtroendeman under mandatperioden

Om huvudförtroendemannen avgår från uppgiften antingen på grund av sjukdom, byte av arbetsplats eller av någon annan anledning ska val av huvudförtroendeman förrättas i enlighet med dessa anvisningar före utgången av följande kalendermånad. Om vice huvudförtroendemannen inte ställer upp som huvudförtroendemannakandidat på nomineringsmötet behöver val av vice huvudförtroendeman inte förrättas i det nämnda fallet, men i möteskallelsen ska man bereda sig på att båda valen kan behöva förrättas. Mandatperioden för en huvudförtroendeman som har valts på

detta sätt varar till utgången av den avgångna huvudförtroendemannens mandatperiod. Denna anvisning gäller även valet av förtroendeman för en avdelning.

10. Meddelande om förtroendemän

Fackavdelningen ska skriftligen meddela om de valda huvudförtroendemännen, förtroendemännen och vice huvudförtroendemännen på en blankett som är godkänd av förbundets styrelse till

- Bil- och Transportbranschens Arbetarförbund AKT
- arbetsgivaren
- AKT:s regionombudsman

Arbetsgivaren ska skriftligen meddelas om den ersättare som valts för huvudförtroendemannen då denna vikarierar för huvudförtroendemannen. Om huvudförtroende- och förtroendemän som valts för arbetsplatserna agerar i strid med centralorganisationens, förbundets och fackavdelningarnas bestämmelser och förfaringsätt, representantmötenas beslut och giltiga kollektivavtal kan förbundets styrelse ålägga fackavdelningen att utestänga förtroendemännen från skötseln av och rättigheterna till uppgiften samt förrätta ett nytt val för val av ny förtroendeman.

Eventuella meningsskiljaktigheter om denna anvisning avgörs av förbundets styrelse.